

Afrykańczycy

Afryka jest kontynentem o ogromnym zróżnicowaniu antropologicznym, kulturowym, językowym i politycznym. Liczy obecnie 813 mln. mieszkańców, należących pod względem antropologicznym do trzech grup: ludów chamickich (na północy kontynentu), Murzynów Sudańskich (w Afryce zachodniej) i Murzynów Bantu (na obszarach wschodnich i południowych). Najliczniejszą grupą są Bantu, należy do niej 300-400 ludów. Zróżnicowanie językowe Afryki jest ogromne, w samej tylko Nigerii mówi się około 200 językami.

Pod względem wyznania wśród Afrykańczyków spotykamy chrześcijan, afrochrześcijan (wyznawców religii synkretycznych), muzułmanów i wyznawców tradycyjnych religii afrykańskich. Islam rozprzestrzenił się przede wszystkim na północy Afryki (w niejednym kraju jest religią państwową), zamieszkaną przez ludy chamickie. W wielu krajach wyznawcy różnych religii żyją ze sobą w pokoju, jak np. w Senegalu, w którym choć 90 % ludności jest muzułmanami, a jedynie 5% katolikami, to w kalendarzu świąt państwowych znajdują się i jedne, i drugie, a sąsiadujący ze sobą wyznawcy tych religii razem obchodzą święta.

Również pod względem politycznym Afryka jest bardzo niejednolita, obok monarchii (Suaziland) istnieją tam dyktatury i demokracje. Ważnym etapem w historii Afryki był okres kolonialny. Jako dziedzictwo kolonializmu państwa afrykańskie zachowały m.in. oficjalne języki dawnych kolonizatorów, głównie francuski (w Afryce Zachodniej) i angielski.

Warto pamiętać o tej różnorodności spotykając przedstawicieli Afryki w Europie. Masowy napływ Afrykańczyków na nasz kontynent rozpoczął się po uzyskaniu niepodległości przez kolonie i przyznaniu ich mieszkańcom prawa do osiedlania się w metropoliach. Celem przyjazdu stały się przede wszystkim Francja i Wielka Brytania.

Afrykańczyków w Polsce, szczególnie w porównaniu z krajami tzw. „starej Unii”, jest niezwykle mało. Pierwsi studenci z krajów afrykańskich zaczęli przyjeżdżać do Polski już w latach 60-tych. Studiowali przede wszystkim kierunki techniczne i medycynę. Wielu z nich wróciło do siebie, część emigrowała do innych krajów europejskich, a tylko nieliczni pozostali w Polsce. Dziś ich liczbę zdecydowanie przewyższają uchodźcy i emigrujący w poszukiwaniu pracy oraz lepszego życia.

Według statystyk Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji najliczniejsze grupy uchodźców afrykańskich napłynęły z: Algierii, Etiopii, Somalii, Kongo, Liberii i Nigerii. Najczęściej przyjeżdżają oni do Warszawy i tu się osiedlają. W sumie w MSWiA przybysze z Afryki co roku składają kilkaset wniosków o nadanie statusu uchodźcy.

W Warszawie działa kilka zespołów muzycznych, cyklicznie organizowane są imprezy prezentujące kulturę afrykańską. Nie brak też instytucji, które zajmują się współpracą i upowszechnianiem wiedzy o tym kontynencie i jego mieszkańcach. Wśród podejmowanych inicjatyw można wymienić:

Centrum Kultury Afrykańskiej Motema Africa <http://www.ckapologne.home.pl/> Założeniem Centrum jest propagowanie szeroko pojętej kultury Afryki - historii, tradycji, języka, sztuki, muzyki, tańca oraz sztuki kulinarnej. W siedzibie Centrum Kultury Afrykańskiej w Warszawie, w wieżycy mostu Poniatowskiego, oferowane są kursy języka arabskiego, swahili, hausa i joruba, organizowane są pokazy slajdów podróźniczych, wystawy i wernisaże. W klubie odbywają się ponadto tematyczne spotkania muzyczno - kulturalne o Afryce, skierowane zarówno do najmłodszych z przedszkoli i ze szkół, jak do dorosłych.

Solidarni z Afryką to organizacja, której celem jest promocja Afryki, integracja Afrykańczyków z Polakami oraz działanie na rzecz solidaryzmu i tolerancji. Ich strona internetowa - www.afryka.org - jest bogatym źródłem wiedzy o kontynencie afrykańskim, pozwala wymieniać informacje i nawiązać ciekawe kontakty. W czytelni online można znaleźć artykuły poświęcone tematyce społecznej, kulturze, religii, muzyce, filmom, kuchni, sportowi i poezji afrykańskiej. Solidarni z Afryką są autorami następujących projektów: Afrykańskie Dożynki, czyli Święto Yamu, które odbyło się w Krakowie w 2004 r.; Wieczór Kina Nigeryjskiego; Afrykański Wieczór Filmowy; Afrykańska Strefa Rytmu prezentująca muzykę i taniec z Afryki Zachodniej oraz w ramach której prowadzono warsztaty gry na bębnach i afro-dance.

Polsko-Sudańskie Stowarzyszenie na rzecz Współpracy i Przyjaźni "Nil - Wisła" zajmuje się działalnością naukową, kulturalną i społeczną, a także organizacją imprez społeczno-charytatywnych.

Forum Kenijsko-Polskie <http://www.kenya.com.pl/> Organizacja została założona przez Kenijczyków mieszkających w Polsce. Celem Forum jest szeroka promocja Kenii w zakresie: kultury, turystyki i handlu. Stowarzyszenie oferuje kursy suahili oraz prowadzi kenijską bibliotekę. Organizator (wspólnie z fundacją „Simba Friends”) festiwalu Afroentuzjaści. Organizacja jest administratorem strony <http://www.serceafryki.pl/>.

Fundacja Moja Afryka - www.mojaafryka.org.pl - ma na celu pomoc mieszkańcom Afryki. W jej ramach działa Klub Przyjaciół Fundacji Moja Afryka.

Fundacja Simba Friends - www.simbafriends.org - współpracuje ze szkołami podstawowymi. Organizuje „warsztaty z Simbą”, prowadzone przez wolontariuszy jako zajęcia pozalekcyjne. Z kolei „Wioska przyjaźni” to projekt, którego celem jest nawiązywanie kontaktów ze szkołami na całym świecie. Działalność Fundacji skupia się na realizacji projektów rozwojowych w Kenii. Projekty infrastrukturalne, edukacyjne, ekologiczne, informatyczne realizowane są w ramach programu Sega Silicon Valley. Fundacja jest organizatorem imprezy Afroentuzjaści prezentującej muzykę i kulturę Afryki.

Fundacja Ekonomiczna Polska – Afryka Wschodnia koncentruje się na rozwoju stosunków gospodarczych pomiędzy Polską a krajami regionu Afryki Wschodniej (m.in. Kenia, Tanzania, Uganda, Rwanda, Burundi, Etiopia, Madagaskar, Mozambik) poprzez gromadzenie i analizę ważnych danych i informacji oraz nawiązywanie istotnych kontaktów. Fundacja prowadzi również projekty rozwojowe w obszarach bezpośrednio lub pośrednio wspierających rozwój gospodarczy.

Galeria Africa Point – pierwsza tego typu galeria w Warszawie. Łączy cykliczne wystawy fotografii artystycznej Goni Zduńczyk (jednej z najlepszych fotografików Afryki w Polsce) i wysokiej jakości rękodzieła użytkowe z Afryki – specjalizuje się w historycznej i autentycznej biżuterii, oryginalnych tekstyliach, meblach. WWW.africapoint.pl

Pierwszy portal o Afryce <http://www.afryka.org/>

W Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie, czynna jest stała wystawa poświęcona Afryce. W muzeum istnieje możliwość zorganizowania lekcji o Afryce połączonej ze zwiedzaniem.

Dodatkowe informacje można znaleźć na www.pme.art.pl

Ciekawe materiały można znaleźć na stronie Muzeum Miejskiego w Żorach <http://www.muzeum.zory.pl/>